בס"ד

"הדף היומי לתולדותנו"

יום ב', ראש חודש אב תשס"ד (19 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום ראש חודש **אב**: **"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו!"** [תהלים **קי"ח** 24]

היום, **א' במנחם אב**, הוא ראש חודש **אב**, שהוא החודש ה- **11** למניין בריאת העולם והחודש ה- **5** למניין יציאת מצרים. במקרא לא מוזכר השם **אב** לחודש זה, אלא **החודש החמישי**. לפנים, נמנה חודש אב בין החודשים ה"**טובים**", חודש של בציר ענבים וביכורי שאר פירות הקיץ. אולם, במרוצת הדורות, אירעו בחודש זה צרות ופורענויות רבות – בראשן, חורבן שני בתי המקדש. כתוצאה, הפך חודש אב להיות חודש של אבל ויגון, כפי שאמרו חז"ל: "משנכנס אב, ממעטים בשמחה." ולכן, הוסיפו לו את הכינוי, "**מנחם**", כלומר – חודש **מנחם-אב**.

=יהי רצון שנזכה ביחד לנחמה וגאולה, ושאבלנו יהפוך לשמחה!=

פן אחרת של המטבע דאתמול...

על אירגון "**היצ"ם**" ש"סייעה לפליטים באמצעות וועדות 'עזרה' שהוקמו בברצלונה ובמדריד...

"היצ"ם" היה אירגון לטיפול במהגרים יהודים, ששמו הוא ראשי תיבות של 3 אירגונים שהקימו אותו בשנת 1927 - **הי**א"ס, **יק**"א ו**אמי**ג-דירקט. היא"ס הוקם ב- 1909 בארה"ב, יק"א הוקם ב- 1891 בבריטניה ע"י הברון דה הירש, ואמיגדירקט נוסד ב- 1921 ומרכזו, ברלין. על-פי ההסכם, אמורים היו הסניפים של שלושת הארגונים להתמזג, פרט לארה"ב, שכל ענייני הגירת יהודים אליה נשארו בטיפולה של היא"ס.

בתחילה, מושבו של "היצ"ם" היה בפאריס, אך לאחר הכיבוש הנאצי ואילוצים נוספים בגלל המלחמה, קבע הארגון את מושבו בליסבון, מסוף יוני 1940. שלא כבספרד, היתה בפורטוגל קהילה יהודית מאורגנת ומוכרת רשמית, והיצ"ם פעל במסווה שקוף של אגף ההגירה של הקהילה המקומית. יהודים מקומיים סייעו רבות לעבודת היצ"ם בפיתוח יחסי ידידות עם הרשויות. יתר-על-כן, יחסי הידידות של פורטוגל עם בריטניה ובעלות-הברית, בניגוד לקשריה של ספרד עם מחנה ה"ציר", וכן היותה של ליסבון נמל ניטרלי שהיה המוצא היחיד ביבשת אירופה לצפון אמריקה ודרומה, הכשירו אותה להיות המטה הראשי האירופי של היצ"ם.

הפעילויות העיקריות של היצ"ם היו בסיוע לפליטים במידע, בבקשות לאשרות, בהסעה וכיו"ב. היחסים בין היצ"ם ל-**ג'וינט** (הממן הראשי לפעילותו) היו לעתים מתוחים, בעיקר בין מרכז היא"ס-היצ"ם בארה"ב לבין הג'וינט. העימותים התמקדו בענייני יוקרה, זכות וסמכות השיפוט של שני הארגונים. הג'וינט – ארגון צדקה בעל רקע יהודי-גרמני - החל לעמול בענייני הגירת יהודים עם עלות הנאצים לשלטון. היצ"ם, שהרקע שלו היה ביסודו מזרח-אירופי, מחה בתוקף על חדירה למה שראה כתחום פעולתו, והבהיר שלמרות הרקע המזרח-אירופי שלו, הוא מסוגל להתמודד גם עם הגירה של יהודים מגרמניה, צ'כוסלובקיה, אוסטריה וכו'. נקודת חיכוך נוספת התמקדה בגישותיהם השונות של שני האירגונים לטיפול בחוקי ההגירה המגבילים והנוקשים של ארה"ב.

"ויהי החודש הזה ... תחילה וראש לפדיון נפשנו" [מתוך תפילת מוסף לראש חודש]

יום נעים ושמח וחודש טוב, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ב', ראש חודש אב תשס"ד (19 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

למרות זאת, מצאו שני הארגונים דרך להסדיר את עבודתם, והדבר סייע לפתור כמה מן הבעיות הדוחקות ביותר, כגון העדר הסעה, שיכון הפליטים והגירה על-פי מוצא, ובכך איפשרו בעת השואה ל- 90,000 יהודים להמלט מאירופה דרך ליסבון. [האנצ' של השואה]

"ויהי החודש הזה ... תחילה וראש לפדיון נפשנו" [מתוך תפילת מוסף לראש חודש]

יום נעים ושמח וחודש טוב, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל